

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΘ

ΑΡΙΘ. 50

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1908

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' όλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλήρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν γφ. ἑξωτερικῇ φράγκᾳ χρυσᾷ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος BENIAMIN (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιερατμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ
καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον
πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπιδαλλόμεναι ἐξηγήσεις—Ἐκκλησιαστικά χρονικά—Ἐξ-
νικὶ Ἐκκλησίαι—Ἐπερ τῆς θείας λατρείας—Ἀρχαιοῦτες
χριστιανικαὶ—Ἀναθεώρησις ἐπισήμου λατινικοῦ κειμένου τῆς
Ἀγίας Γραφῆς—Ἀγγελία.

ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑΙ ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Ἐν τῇ τουρκικῇ ἐφημερίδι «Τανὴν» ἐδημο-
σιεύθη πρό τινων ἡμερῶν τὸ ἀκόλουθον ἀρθρί-
διον.

» Τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα δὲν ἐπιβάλλει ὑπο-
χρεώσεις μόνον εἰς τὰ μὴ μουσουλμανικά στοιχεῖα,
ἀλλὰ παρέχει καὶ δικαιοῦμα. Οὐδεὶς ἀρνείται ὅτι
λίαν εὐάριθμοι εἶνε οἱ Χριστιανοὶ κυβερνητικοὶ ὑπάλ-
ληλοι. Τοῦτο ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδεται εἰς τὸ
Σύνταγμα, ἀλλ' εἰς τὸν περιωρισμένον ἀριθμὸν τῶν
καταλλήλων διὰ τὰς κυβερνητικὰς θέσεις ὑπάλληλων.

» Ὁ Ἕλλην δύναται νὰ γείνη καλὸς ἀρμογιστὴς,
καλὸς παντοπώλης, καλὸς ἔμπορος, ἀλλὰ τό γε νῦν
δὲν δύναται νὰ γείνη καλὸς κυβερνητικὸς ὑπάλληλος (;)
Διότι πρῶτιστα ἀγνοεῖ τὴν Τουρκικὴν (;) Δεύτερον δὲν
ἔχει τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις (;) διὰ τὸ ἄξίωμα καὶ
τρίτον δὲν ἔχει πείρην. Δὲν εἶναι δυνατόν οἱ τυχόντες
νὰ διορίζονται νομάρχαι, διοικηταὶ καὶ ὑποδιοικηταί.

» Ἀγνοοῦμεν κατὰ πόσον ἀληθὲς εἶνε ἰσχυρισμὸς
ὅτι ἤρχισαν Ἀρμένιοι νὰ διορίζωνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ
τοῦ ὑπουργείου τῶν δημοσίων ἔργων, ἀλλ' οἱ Ἀρ-
μένιοι ἐν συγκρίσει γνωρίζουσι κάλλιον τὴν τουρκικὴν
καὶ τὰ τουρκικά ἔθιμα. Οὐδὲ εἰς Ἀρμένιος ἀγνοεῖ
τὴν τουρκικὴν.

Ἐνεκὰ τούτου συνιστῶμεν εἰς τοὺς Ἕλληνας συμ-
πατριώτας νὰ ἀποστέλλωσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσο-
τέρους νέους εἰς τὴν Πολιτικὴν καὶ Νομικὴν Σχολὴν,
καὶ εἰς τὰς ἐπισήμους σχολὰς ἐν ἡμορφώσωσι δημο-
σίους ὑπάλληλους.»

Ἐπαναλαμβάνεται δηλονότι, ἐν τῇ «Τανὴν» ἡ
αὐτὴ δικαιολογία ἥτις οὐχὶ τὸ πρῶτον ἀπὸ τῶν
στηλῶν αὐτῆς προεβλήθη μετὰ τὴν ἀναστήλω-
σιν τοῦ Συντάγματος, περὶ τῆς ὁποίας ἐν τῇ
φύλλῳ τῆς 28 Νοεμβρίου τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς
Ἀληθείας», ἐξ ἀφορμῆς τῆς διδασκαλίας τῆς
τουρκικῆς γλώσσης ἐν ταῖς ἡμετέραις ἐθνικαῖς
σχολαῖς, ἐγράφομεν τάδε·

«Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ἀνάγκη τῆς γνώσεως τῆς τουρ-
κικῆς θὰ ἀποβαίνει ἐπαισθητοτέρα ἐν τῷ μελλοντι,
ἐπὶ τοσούτον αὕτη θὰ ἀναγκάζῃ τοὺς Ἕλληνας νὰ
ἐγκύπτωσιν, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν συμφέροντι χωρὶς νὰ

γρήζωσιν ἐξωτερικῆς ἐπιβολῆς, εἰς τὴν τελειότεραν ἐκμάθησιν αὐτῆς. Εἰς τὴν συνταγματικὴν ὁμως ἤδη Ὁθωμανικὴν Κυβέρνησιν ἀπόκειται νὰ ὑπεκκαύσῃ τὸν πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τουρκικῆς ζῆλον τῶν Ἑλλήνων, ἂν, πληρέστερον ἐμποτιζομένη ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς συνταγματικῆς ἰσότητος, κηρύξῃ πλήρως διαζύγιον πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ καταργηθέντος ἀπολυταρχικοῦ συστήματος ἐν χρήσει μεθόδους—καθ' ἃς σκοπίμως καὶ ἐπιτηδεύοντα ἐφηρμόζετο ὁ ἀποκλεισμός τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου ἀπὸ πάσης δημοσίας θέσεως—ἀντὶ νὰ ψυχραίνῃ τὸν ζῆλον αὐτῶν διὰ τῆς συνεχέως τοῦ ἔργου τῆς ἀπολυταρχίας, ἀπολύουσας καὶ τοὺς ἐλαχίστους περκαμένους ἐν κυβερνητικαῖς θέσεσιν Ἑλλήνας καὶ δικαιολογοῦσας διὰ τοῦ τουρκικοῦ τύπου τὴν προγραφὴν ταύτην διὰ τοῦ ἐπιχειρήματος ὅτι οἱ Ἑλλήνες εἰσὶν ἀκατάλληλοι πρὸς τὴν κυβερνητικὴν ὑπηρεσίαν καὶ μᾶλλον ἐπιτήδαιοι πρὸς ἐμπορίαν, διὰ τὴν ὁποῖαν βεβαίως ἡ ἐκμάθησις τῶν ξένων γλωσσῶν εἶναι πολὺ ἀνγκαιοτέρα ἀπὸ τῆς τουρκικῆς.

Ἡ προβαλλομένη λοιπὸν δικαιολογία, ὑπὸ τῆς «Τανίν» δὲν εἶναι νέα, ἀλλ' οὔτε φρονούμεν βέβαιος τὸ ὅτι δὲ ἡ γραμματικὴ καὶ ἡ ἀριθμητικὴ, τὰ γράμματα τοῦτέστι καὶ τὸ ἐμπόριον, ὑπῆρξαν ἀείποτε αἱ μεγάλαι ἐθνικαὶ ἀρεταὶ τοῦ Ἑλλήνος, δὲν ἔπεται ποσῶς ὅτι αὗται ἐγένοντο αὐτοῖς πρόσκομμα ἐν τοῖς λοιποῖς σταδίοις τοῦ βίου· διότι πάντοτε οἱ Ἑλλήνες νειδοκίμησαν καὶ διέπρεψαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ὑ. Πύλης. Πρὸς ἐμπέδωσιν τούτου δὲν θὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὸ γεγονός ὅτι ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως καὶ ἐντεῦθεν ἡ διπλωματικὴ ὑπηρεσία τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας διεξήγετο κατὰ μέγα μέρος παρ' Ἑλλήνων. Δὲν θὰ ἀναφέρωμεν ὅτι ἐπὶ αἰῶνας οἱ Μεγάλοι Διεργνηεῖς τῆς Ὑ. Πύλης, οἱ κυρίως, δηλ. δὲ, Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν αὐτῆς, ἦσαν Ἑλλήνες. Δὲν θὰ ἀναφέρωμεν ὅτι εἰς ἑλληνικὰς χεῖρας ἡ Ὁθωμανικὴ Κυβέρνησις συνήθως ἐνεπιστεύετο τὰ τιμαλφέστατα τῶν συμφερόντων αὐτῆς ἐν ταῖς μεγάλαις Εὐρωπαϊκαῖς Συνδιασκέψεσι ταῖς συγκροτουμέναις πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης μετὰ μεγάλους καὶ καταστρεπτικούς πολέμους· Π. Χ. κατὰ τὴν Συνδιάσκεψιν καὶ Συνθήκην τοῦ Κάρλοβιτς τῷ 1699 ἢ τοῦ Βερολίνου τῷ 1878. Δὲν θὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι μέχρις ἐπ' ἐσχάτων Ἑλλήνες ἦσαν οἱ πρεσβευταὶ τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐν πολλαῖς μεγάλαις Εὐρωπαϊκαῖς πρωτευούσαις, ὡς δὲν θὰ ἀναφέρωμεν ὅτι καὶ

ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Κράτους, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ, ἐν τῇ παιδείᾳ καὶ εἰς πάσας τὰς λοιπὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, οἱ Ἑλλήνες ὑπάλληλοι οὐδενὸς ἀπεδείχθησαν κατώτεροι. Ἐρωτῶμεν μόνον δὲν ἐγίνωσκον τὴν τουρκικὴν, ἢ ἀπεδείχθησαν ἀνίκανοι, μετὰ μακροχρόνιον ὑπηρεσίαν, οἱ ἐσχάτως ἀπολυθέντες Ἑλλήνες κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ λειτουργοὶ τοῦ Κράτους;

Ἐπιμένομεν λοιπὸν εἰς τὴν γνώμην ἡμῶν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται κατὰ πολὺ νὰ ὑπεκκαύσῃ τὸν πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τουρκικῆς ζῆλον τῶν Ἑλλήνων, ἀποσκορακίζουσα ὀριστικῶς τὰς πρὸς ἀποκλεισμόν ἀπὸ τῶν κυβερνητικῶν θέσεων τάσεις τὰς κληροδοτηθείσας ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ὡς πρὸς τὰς συστάσεις δὲ τῆς «Τανίν» ὅτι δέον οἱ Ἑλλήνες νὰ ἀποστέλλωσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερους νέους εἰς τὴν Πολιτικὴν καὶ εἰς τὴν Νομικὴν σχολὴν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐπισήμους τοῦ Κράτους σχολὰς ἵνα μορφωθῶσιν ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀναγνωρίζομεν πληρέστατα τὴν ὀρθότητα αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ θὰ ἡδύνατο νὰ ὑποβοηθῇ κατὰ πολὺ ἡ Κυβέρνησις· π. χ. ἀποδεχομένη τὴν ἐφέτος διαβιβάσθαι, αἰτησὶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ὅπως εἰσαχθῶσιν εἰς τὰς σχολὰς ταύτας δεκαπέντε Ἑλλήνας ὑπότροφοι. Ἀλλ', ἀτυχῶς, εἰς μὲν τὴν πατριαρχικὴν ταύτην αἴτησιν οὐδεμία ἐδόθη ἀπάντησις, ἐζητήθη δὲ ἐπισήμως παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅπως ἀποσταλῶσιν δέκα πέντε παιδιά ἡλικίας ἐξ ἑως δέκα ἐτῶν, ὅπως εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον τοῦθ' ὅπερ ἦτο πάντα ἀδύνατον, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ γλωσσικῶς τε καὶ θρησκευτικῶς ὅλως ἀκαταρτίστου τῶν τοιαύτης ἡλικίας παιδίων ὅπως εἰσαχθῶσιν ἐν μικτῇ σχολῇ.

Ἐπιτραπῆτω δ' ἡμῖν νὰ προσθέσωμεν ὅτι δὲν ἦτο δὲ καὶ τόση ἡ μεγάλη εὐεργεσία ἡ ἀποδοχὴ δεκαπέντε Ἑλλήνων ὑποτρόφων εἰς ἀνωτέρας κυβερνητικὰς σχολὰς. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ ἡ συντήρησις τῶν ἀνωτέρων κυβερνητικῶν σχολῶν ἐρείδονται ἐπὶ τοῦ προσθέτου φόρου χάριν τῆς παιδείας, τοῦ εἰσπραττομένου παρ' ἀπαξοπάντων ἀνεξαιρέτως τῶν κατοίκων τῆς Αὐτοκρατορίας, εἰς τὸν ὁποῖον, κατὰ συνέπειαν, τὰ ἑκατομμύρια τῶν Ἑλλήνων κατοίκων συντρέχουσι διὰ σημαντικὸν μέρος, καὶ ὅστις φόρος διατίθεται

ὑπὲρ μόνων τῶν Κυβερνητικῶν σχολῶν. Ἡ τοσαύτη λοιπὸν εἰσφορὰ τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τῶν κυβερνητικῶν σχολῶν, δὲν ἐδικαιολόγει τὴν πρόσληψιν ὀλίγων ὑποτρόφων;

Τὰς ὅλως φιλικὰς καὶ εἰλικρινεῖς ταύτας ἐξηγήσεις παρέχοντες, στερεὰν τρέφομεν τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐκτιμηθῶσιν δεόντως, καὶ συντελέσουσιν ὅπως αἱ καλαὶ καὶ πατριωτικαὶ συστάσεις τῆς «Τανίν» μεταπέσωσιν ἀπὸ τοῦ θεωρητικοῦ εἰς τὸ πρακτικὸν πεδίον τῆς ἐφαρμογῆς. Καθόσον, συνφάδ᾽ τῇ ρήτρᾳ δαχάιου σοφοῦ, «ἐὰν τὰ πράγματα μὴ παρῇ, πᾶς λόγος μάταιος καὶ κενός».

ΤΟ ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ*

(ἴδε φύλλον τῆς 11 νοεμβρίου)

Μετὰ τὰ ἄνωτέρω, ἀναγινώσκειται ἐκθεσις τοῦ ἐκ Μόσχας ἱεραποστολοῦ κ. Ἀϊθάρζοφ «περὶ ἐποπτείας τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ προϊόντα τοῦ τύπου». Ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ γράφει, ὅτι ἡ ἄρσις τῆς λογοκρισίας ἡνοίξεν ἐλεύθερον στάδιον τοῦ κοσμικοῦ τύπου ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας· ἀναφερόμενος δ' εἰς τὸν κ. Βοστόργωφ (προνοῦντα ὅτι ὑπάρχει ὠριμὲν ὁ σχεδίων ἐκστρατείας ὑπὸ τῶν μακρόνων) ἀναφέρει ἐκδόσεις τινὰς «Θύμα τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου», «Θηρεσίαν», «Ἀδελφὴ Βεατρίκη», «Οἱ μαυροὶ κόρακες» κ.λ.π.) αἵτινες ἐνεργήθησαν πρὸς ἐμπαιγμὸν καὶ εἰς τὰς σκηνὰς τῶν θεάτρων καὶ κρίνει ἀπαράδεκτον ἵνα ἡ Ἐκκλησία ἐνισχύτῃ τὴν ἐπίβλεψιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ τύπου καὶ βιβλίων θρησκευτικοῦ περιεχομένου, ἀλλὰ, καθὰ δηλοῦται εἰς τὸ Συνέδριον, ἡ Σύνοδος ἤδη ἐξεπόντησεν ἴδιον νομοσχέδιον, ὅπερ φρονεῖται ὅτι ἐπικυρωθήσεται τῷ προσεχῇ φθινοπώρῳ (ὑπὸ τῆς Βουλῆς). Ὁ ἀγορευτὴς Βοστόργωφ μεταβαίνει κατόπιν εἰς τὸ ζήτημα «περὶ καταπολεμήσεως τῆς ἐπιβλαβοῦς βλάστησεως τοῦ τύπου ἐν γένει». Τὸ Συνέδριον ἀπεφάνισε νὰ παρκαλέσῃ τὴν Σύνοδον ὅπως αὕτη ἀποσταθῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα μετὰ παρκαλήσεως ἵνα ληφθῶσιν ὁριστικά καὶ ἀποφασιστικὰ μέτρα ἐναντίον τοῦ τύπου καὶ τῆς ρυπαρογραφίας· εἰδικώτερον περὶ ρυπαρογραφίας ὄντος τοῦ λόγου, ἀπεδείχθη ὅτι αὕτη τελευταῖον ἔλαβεν ἀσυνήθεις διαστάσεις· ἐξ οὗ ἀνάγκη καθίσταται ἐπιτακτικὴ ὅπως παρκαλῇ ἡ Σύνοδος ἵ-

να μεριμνήσῃ καὶ ἐκδοθῶσιν εἰδικαὶ ὁδηγαὶ πρὸς καταπολέμησιν αὐτῆς, εἰς τὴν δέον νὰ λάβῃ μέρος καὶ ὁ κληρὸς· ἐτι δὲ ἀπεφασίσθη νὰ ἀπαγορευθῇ τοῖς συγγραφεῦσιν ἡ χρῆσις ψευδωνύμου (ὡς, βαθμοῦ ἱερέως μὴ ὄντος τοιοῦτου ἀληθοῦς)· τοῦτου συμβαίνοντος νὰ καταδικᾷται ποινικῶς ὁ ψευδωνυμῆσας, εἰ δὲ ἐστὶν ἱερεὺς ὁ γράψας τοιοῦτον ἄρθρον νὰ καθαιρῇται. Ἐπίσης ἐνεκρίθη νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐκτύπωσις ἱερῶν εἰκόνων καὶ ἀντικειμένων ἐπὶ ταχυδρομικῶν δελταρίων· ἐτι νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐν ἐκκλησιαστικοῖς περιοδικοῖς δημοσιεύσεις ἀπρεπῶν εἰδήσεων καὶ ἀγγελιῶν.

Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ, μετὰ τὰ ἄνωτέρω, σπουδαία ἐγένετο συζήτησις περὶ σπουδαιοτάτου καὶ φλέγοντος ὡς εἰπεῖν ζητήματος Ἐκκλησίας καὶ κοσμικῆς ἀρχῆς. Ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Συνεδρίου τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς ζήτημα σχέσεως Κράτους καὶ Ἐκκλησίας ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον σπουδαίας καὶ εὐρείας μελέτης καὶ συζητήσεως· πολλάκις ἐγένετο μνεία τοῦ οὐκᾶζιον τῆς 17 ἀπριλίου 1905 «περὶ ἐλευθερίας θρησκευτικῆς». Τὸ οὐκᾶζιον τοῦτο διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἐξερράγη ὡς φοβερός κεραυνὸς ἐν μέσῳ σκοτεινῆς νυκτός· ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ ἤρξαντο αἱ πολυπληθεῖς, κατ' ὁμάδας ὁγκώδεις, μεταπτώσεις ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξίας ἐξ ἑνός, ἡ ἐκστρατεία δὲ κατ' αὐτῆς ἐξ ἄλλου. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου πολὺς ἐγένετο λόγος, ἐπιστεύετο δὲ ὅτι ἤθελεν εἶναι δυνατὸν νὰ προταθῇ ἀνάκλησις ἢ μεταβολὴ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τοῦτου οὐκᾶζιον· ἀλλὰ μετὰ τὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου ἐν τῇ ἐνάρξει τοῦ Συνεδρίου ἀπαγγεληθέντα λόγον, ἐν ᾧ ἐδηλώθη, ὅτι ὁ νόμος τῆς 17 ἀπριλίου τοῦ 1905 ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος, ὅτι βάσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου δέον νὰ τεθῇ ἡ θέλησις τοῦ αὐτοκράτορος, φανερὰ δὴ ὡς περὶ μεταβολῆς αὐτοῦ οὔτε ἠκούσθη πλέον, ἐκτὸς μιᾶς τοιαύτης γενομένης εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου ὑπὸ τοῦ Β. Ζισεφοβίτς, σταλείσης δὲ ὡς ἀποφάσεως τῆς «Ρωσικῆς συνελεύσεως» εἰς τὸ Συνέδριον.

Περὶ τοῦ ζητήματος τῆς θρησκευτικῆς χειραφετήσεως καὶ περὶ τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ κοσμικῆς ἀρχῆς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπείας ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ Συνέδριον αἱ ἐπόμεναι προτάσεις ὡς γινώμαί: 1) ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν Ρωσίᾳ ἐστὶ πηγὴ ἡθικῆς δυνάμεως· τὸ Κράτος πρῶτον αὐτοῦ καθῆκον ἔχει καὶ δέον νὰ θεωρῇ τὴν παροχὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὑλικῶν μέσων πρὸς ἐπιτυχίαν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς· 2) ἀπαρτιτῶς δέον νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ ὁμολογηθῇ ὅτι τὸ οὐκᾶζιον μείοι τὴν σημασίαν καὶ

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 525-527.

θέσιν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας· 3) τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ περιφρουρήσῃ ἀπὸ πάσης ἐπ' αὐτὴν ἐπιδράσεως τῆς ψευδοδιδασκαλίας· 4) νὰ ὑποβάλῃ διὰ τῆς Συνόδου ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος παράκλησιν, ὅπως ὁ εἰσαχθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν περὶ θρησκευτῶν νόμος ἀνακληθῇ καὶ παρκαθῇ πρὸς ἐπιθεώρησιν εἰς τὴν Τοπικὴν Σύνοδον ἢ τὴν Διοικοῦσαν, ἐπικυρωθῇ δ' εἴτα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἄνευ τινὸς διαμέσου· 5) νὰ ἀπαγορευθῇ πᾶσι προπαγάνδᾳ ἐκ μέρους τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν σχισματικῶν—rascole—ἐπικυρουμένου καὶ θεσπιζομένου, ὅτι τὸ δικαίωμα ἐλευθέρως ἐκσκλήσεως καὶ διχόσεως ἀποκλειστικῶς ἀνήκει εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν· 6) νὰ παρκαληθῇ ἡ Ρωσικὴ Κυβέρνησις ὅπως ἢ καὶ μένῃ ὀρθόδοξος· τοῦθ' ὅπερ 7) σημαίνει νὰ ὑπερκατεῖλῃ αὕτη τὴν ὀρθοδοξίαν, μὴ χορηγοῦσα προνόμια εἰς τὴν ἑτεροδόξον ἢ ἑτεροθρησκείαν· 8) ἐπειδὴ ἐν τῷ σώματι τῆς Βουλῆς δυνατὸν ἐστὶ νὰ ἐκλεχθῶσι καὶ ἄνθρωποι ἀδιάφοροι πρὸς τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα τ. ε. μὴ χριστιανοί, ἑτερόπιστοι, διὰ τοῦτο τὰ ἐκκλησιαστικὰ νομοσχέδια οὐδαμῶς πρέπει νὰ εἰσάγωνται καὶ συζητῶνται εἰς τὰ νομοθετικά Σώματα, Βουλὴν καὶ Αὐτοκρατορικὸν Συμβούλιον· 9) τὰ νομοσχέδια, ὅτινα ἀπτονται τῆς Ἐκκλησίας καὶ θρησκευτικῆς, ὀφείλουσι νὰ ἐπικυρῶνται, ὑποβαλλούσης τῆς Συνόδου, ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, διὰ τῆς Βουλῆς, καὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἐπεκυρώθη ἡ περὶ συγχλήσεως Τοπικῆς Συνόδου πράξις· 10) καὶ ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ἡ διοικοῦσα Σύνοδος δεόν νὰ ὑποβάλῃ αἵτησιν εἰς τὸν αὐτοκράτορα. Ἀπολογηθῇ δὲ πρὸς πᾶσιν ὅτι, ἡ Ρωσικὴ ἔχει ἀνάγκην οὐχὶ διαίρεσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ Κράτους, ἀλλὰ μόνον ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἵνα ἀσυμβίβαστα πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν ρώσων· εἰς τὰ ἀνωτέρω προστεθῇ πρότασις τοῦ κ. Αἰβάζοβα, ὅτι τὰ σχετικὰ ἄρθρα τῆς πολιτικῆς νομοθεσίας περὶ μεταπτώσεως ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου ἔμειναν ἐν πλήρει ἰσχύϊ. Πᾶσαι αἱ προτάσεις τῆς ἐπιτροπῆς, περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος, ἐγένοντο ἀποδεκταὶ ἄνευ ἀντιρρήσεως. Ἐν τέλει τῆς συνεδριάσεως ταύτης ἐγένοντο ἀποδεκτὰ τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τοῦ κ. Αἰβάζοβα μέτρα κατὰ τοῦ προετοιμαζομένου πανηγυρισμοῦ τοῦ ἱωδηλαίου τοῦ Λέοντος Ν. Τολστόϊ.

(ἔπειτα συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Νέα μητρόπολις.—Σήμερον ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ὑπ' ὅσιν ἔχουσα ἐπανεληλυμμένας καὶ ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου ὑποβληθείσας αἰτήσεις τῶν ὀρθόδοξων τῆς ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως, προήγαγεν αὐτὴν εἰς μητρόπολιν, ὀρίσασα ἅμα ἵνα καθ' ἐξαμηνίαν ὁ μητροπολίτης, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο ἐπιβαλλόμενον, διαμένῃ εἰς τὰς κωμοπόλεις Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως.

Ἐπισκέψεις ἐπίσημοι.—Χθὲς ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, μετὰ τῶν σεβ. συνεδικῶν Πελαγονίας καὶ Διδυμοτείχου, τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κκ. Π. Τσαουσόγλου καὶ Ε. Ζώτου, τῶν βουλευτῶν Κωνσταντινουπόλεως κκ. Κ. Γ. Κωνσταντινίδου καὶ Π. Κοσμίδου καὶ τοῦ ἀρχόντος καπουκεχαγιᾶ τῶν Πατριαρχείων κ. Ἀντ. Οἰκιάδου, μετέβη εἰς τὸ Ἀρμενικὸν ἐν Κούμκαπου Πατριαρχεῖον ἀποδίδων τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὸν μακαριώτατον πατριάρχην τῶν γρηγοριανῶν ἀρμενίων κ. Ματθαῖον Ἰσμουρλιάν.

Ἀρχιγένεια Ἐκπαιδευτήρια.—Ἀντὶ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Προύσης, συνοδικῶς ὡνομάσθη πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐν Ἐπιβάταις τῆς Θράκης Ἀρχιγενείων ἐκπαιδευτηρίων ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Σωζοποπόλεως κ. Δωρόθεος.

Ἑθνικὸν Ἰωακείμιον παρθεναγωγεῖον.—Πρόεδρος τῆς ἐφορίας τοῦ Ἐθν. Ἰωακείμιου παρθεναγωγείου ὡνομάσθη συνοδικῶς ὁ σεβ. μητροπολίτης Ξάνθης κ. Ἰωακείμ, ἀντὶ τοῦ τέως τοιοῦτου σεβ. μητροπολ. Προύσης κ. Δωροθέου.

Πατριαρχ. Σχολὴ Μαρασλῇ.—Διορίσθησαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἐφοροὶ τῆς Πατριαρχικῆς ἀστικῆς Σχολῆς Μαρασλῇ οἱ κκ. Β. Α. Μυστακίδης, Θεοδ. Θεοδοσιάδης ὁ καὶ μέχοι τοῦδε, Ἰωσ. Καρακάσογλους, Ἀθ. Γεωργιάδης καὶ ὁ ἱατρός κ. Ἀλ. Ξανθόπουλος, ἀντὶ τῶν μέχρι σήμερον ὑπηρετησάντων.

Χοροστάδια.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, ἡ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησε, κατὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἐν τῷ εἰς Ταταῦλα ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, πικνοῦ προσελθόντος εὐσεβοῦς ἐκκλησιασματος· παρῆσαν ἐν τῷ ναῷ συμπροσευχόμενοι ὁ ἐξ πρεσβυτέρου τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρης, ὁ γενικὸς πρόξενος κ. Σαχ-

σης καὶ ὁ ἐκ τῶν γραμματέων τῆς αὐτοκρατ. Ρωσ-
σικῆς πρεσβείας κ. Κοντοβώφ.

Ὀνομαστικαὶ ἐορταί.—Τῇ περικοπευῇ 12 με-
σοῦντος, ἡ Α. Θ. Π. τηλεγραφικῶς συνεχῆρ τῷ τὴν
ὀνομαστικὴν ἐορτὴν αὐτοῦ ἔχοντι μακαριωτάτῳ πα-
τριάρχῃ πρώτῳ Ἀντιοχείας κ. Σπυρίδωνι, ἐπεσκέψα-
το δὲ τὸν ἐπίσης ἐορτάζοντα, ἐνταῦθα δὲ παρεπιδη-
μοῦντα πανιερ. μητροπολίτην Βελλᾶς καὶ Κονίτζης κ.
Σπυρίδωνα. —Τῇ 13 συνεχῆρ δι' ἐπιστολῆς, ἃτε μὴ
συσταθείσης ἐτι τηλεγραφικῶς συγκοινωνίας, τῷ ἐορ-
τάζοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Κερπάρου καὶ Κᾶσου κ.
Εὐγενίῳ, τηλεγραφικῶς δὲ τῷ ἐν Σόφει (τῆς Βουλ-
γαρικῆς ἡγεμονίας) ἀντιπροσώπῳ τῆς Ἑλλάδος κ.
Εὐγενίῳ Ζηλοκόστῃ—τῇ 15 διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύ-
οντος κ. Βίρηναιου ἠῤῥατο τὰ δέοντα τῷ ἐορτάζοντι
ἐλλογιμῷ δικηγόρῳ κ. Ἐλευθερίῳ Ταπεινῷ.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.—Τὸ τελευταῖον
φύλλον τῆς μουσικῆς ἐφημερίδος «Φόρμιγγος» (Ἀθη-
νῶν) ἀγγέλλει ἐπικύρωσιν κανονισμοῦ τοῦ «Συνδέσμου
τῶν ἱεροψαλτῶν» τῆς Σμύρνης, ἐκλογὴν προέδρων καὶ
γραμματέων καὶ συμβούλων αὐτοῦ—ἀγγέλλει προσέ-
χῃ σύστασιν καὶ ἐν Τραπεζοῦντι «Μουσικοῦ Συνδέ-
σμου»—ἀγγέλλει καὶ ἀρχαιρείας τοῦ ἐν Πάτραις
«Συνδέσμου τῶν ἱεροψαλτῶν» προστίθει δ' ὅτι, κατ'
ἰδίαν πληροφορίας, ἥμισυ δέικνυται μέλλον νὰ βα-
δίσῃ κανονικῶς καὶ ἀπροσκόπτως τὸ σωματεῖον τοῦτο
καθόσον λίαν προῶρως ἀνεφύησεν, ὡς εἴθισται ἀπὸ
τῆς ἐπὶ γῆς ἐμφάνισεως τοῦ «ψαλτικοῦ» στοιχείου,
προσωπικαὶ ἀντιζηλῶν. Μανθάνοντες ταῦτα θλιβε-
μεθα λίαν, ἀλλ' ἐλπίζομεν ὅτι οἱ συνιστῶντες τοὺς
Συνδέσμους τούτου θέλουσιν ἐπιδοθῇ εἰς ἐργασίαν
πραγματικὴν καὶ ὅχι σύνταξιν κανονισμῶν καὶ ἐκλο-
γὰς προέδρων καὶ γραμματέων καὶ ὀφεικάλων.

Ἐφημερίδες.—Φύλλον καλλίστον, ἔξιον πάσης
υποστηρίξεως, ἐδωροφόρησεν εἰς τὸν δημοσιογραφί-
κόν κόσμον ἀπὸ τῆς 22 νοεμβρίου παρελθόντος, ὁ ἐν
Ἱερουσαλὴμ ἐλλόγιμος κ. Ἀθαν. Θ. Πανταζῆς, τὸν
«Παλαιστίνειον Κήρυκα». Γραφόμενος ὁ Κήρυξ οὗτος
ἐλληνιστὶ καὶ ἀραβιστὶ προώρεται νὰ διχύσῃ φῶς
ἐπὶ πολλῶν ὑποθέσεων, ἃς ἀνηλεῶς παραιοῦσι καὶ
διατρέφουσιν οἱ ἐπιδιώκοντες συμφέρον ὕλικόν ἢ
φυλετικόν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τυχόντες. Εὐτυχῶς
οἱ συντάκται αὐτοῦ μετέρχονται πολιτεῖαν φρονίμην
καὶ συνετὴν καὶ γλῶσσιν καὶ φράσιν μεμετρημένην.
Λυπούμεθα ὅτι ὁ «Παλαιστίνειος Κήρυξ» ἐκδίδεται
μόνον κατὰ σάββατον καὶ διὰ τοῦτο παθοῦμεν νὰ ἴδω-
μεν συνεχέστερον ἐκδιδόμενον. Πρὸς τοῦτο δ' ἀπαιτεῖ-
ται συνδρομητῶν ἀριθμὸς ἐπαρκὴς καὶ χορηγία τις

ἐκ μέρους συστημάτων, οὐχὶ ἰδιωτῶν. διότι ἡ ἐφη-
μερίς αὕτη ὡς γράφεται ἀποβαίνει χρησιμὴν τῇ πᾶ-
σιν ἀνεξαρτέτως τοῖς ἐν Παλαιστίνῃ χριστιανοῖς.

Κυριακὴ ἀργία—Διὰ ποιμαντικῆς ἐγκυκλίου
ὁ σεβ. μητροπολίτης Σμύρνης κ. Βασίλειος συνι-
στᾷ πᾶσι τὴν κυριακὴν ἀργίαν. Ἐμάρθωμεν δ' ὅτι αἱ
συμβουλαὶ αὗται ἀποφέρουσι τὸ ποθοῦμενον.

Σωματεῖα—Τῇ κυριακῇ, 14 μεσοῦντος, ἡ ἐκ τῶν ἀρχαι-
οτέρων παρ' ἡμῖν φιλανθρωπικῶν ἐταιριῶν Φιλόπτωρος Ἀδελ-
φότης εἰς Ταταῦλα δημοτελέστερον ἤγε τὴν ἐπέτειον αὐτῆς
ἐορτὴν. προΐσταμένου καὶ ἐπευλογοῦντος τοῦ παναγιωτάτου
οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, παριστάμενου τοῦ ἐξοχ. πρεσβευτοῦ
τῆς Ἑλλάδος, τοῦ γενικοῦ αὐτῆς προξένου, καὶ ἀντιπροσώπου
τῆς ρωσικῆς πρεσβείας. Τὸ σωματεῖον τοῦτο διανύσαν ἐξ καὶ
τεσσαράκοντα τῆς κοινωφελούς αὐτοῦ ζωῆς ἔτη, ἐπιδεικνύει
πάντοτε ἔργα φιλανθρωπίας, ἄξια πολλοῦ λόγου, κόσμος ἡθι-
κὸς καὶ σέμνωμα καθιστάμενον τῆς ἐλληνικῆς εἰς Ταταῦ-
λα κοινότητος.

Πατριαρχ. ναοῦ προεδυτέριον.—Ἀντὶ τοῦ πανοσιολ.
Μ. ἀρχιεπισκόπου κ. Γερασίμου Θεολογίδου, διορισθέντος ὑπὸ
τῆς Α. Θ. Π. προΐσταμένου τῆς ἐλληνικῆς ἐν Κισινιὶ κοινό-
τητος, Μ. ἀρχιεπισκόπου διορίσθη, ἀφικόμενος ἐκ Βενετίας, ὁ
τῆς αὐτῆς ἐλλην. κοινότητος προΐσταμενος πανοσιολ. κ. Ἰωάννης
Βασιλικός, ὁ γνωστὸς καὶ τῷ φιλογρηγοῦ κόσμῳ διὰ διατριβῶν
ἀναγομένων εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τῶν κάτω χρόνων.

Περιοδεύται. Διατρίβει ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ὁ θεοφ. ἐπί-
σκοπος Χαριουπόλεως κ. Κωνσταντῖος, βοηθὸς τοῦ σεβ. μη-
τροπολίτου Νικομηδείας.

Ἀλ. Ἐξ. Γάγκος.—Ἀπεβίωσε τῇ δευτέρῃ, μετὰ
νόσον πολυχρόνιον, καὶ τῇ τετάρτῃ ἐκδηύθη ἐν Σταυ-
ροδρομίῳ ὁ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀντιπρόσωπος τῆς ἡγε-
μονίας Σάμου Ἀλ. Ἐξ. Γάγκος, ὑπηρετήσας τῇ πατρίδι
μετὰ ζήλου καὶ δραστηριότητος. Διετέλεσε μέλος τοῦ
Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου καὶ ἐπιτροπῶν τινῶν ἀπὸ τοῦ
1900—1903.—Γὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ πρὸς Κύ-
ριον εὐσεβῶς μεταστάντος πατριρχικῆς εὐχὰς ἡρ-
μήνευσε τοῖς πενθοῦσι συζύγῳ τε καὶ τέκνοις αὐτοῦ ὁ
πανοσιολ. Μ. ἀρχιεπίσκοπος.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει διατρίβει ἀπὸ τριῶν σχε-
δὸν ἐβδομάδων ὁ πανιερ. μητροπολίτης Λεον-
τουπόλεως κ. Σωφρόνιος. Διέτριβε δὲ πρό τινας
ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐπιστρέψας εἰς Ἱεροσόλυμα, ὁ
ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἱερᾶς ἀγιοταφίτικῆς Συνό-
δου πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Μελέτιος Μεταξάκης.

Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων

Διὰ τηλεγραφημάτων ἀποσταλέντων τῷ ἐνταῦθα ἐπιτρόπῳ τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ ἀναστηλωθέντων ἐν ταῖς παρ' ἡμῖν ἑλλην. ἐφημερίσιν, ἐγνώσθη ὅτι ἡ ἱερὰ Σύνοδος τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων, συμψήφου γενομένης καὶ τῆς ἀγιοταφίτικῆς ἀδελφ. ἀπύλλαξε τῶν δυσχερῶν τῆς πατριαρχείας καθηκόντων τὸν ἀπὸ τῆς 10 ἰουλίου 1897 προστάντα τῆς πατριαρχικῆς ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης κ. Δαμιανὸν, ἕνεκα πνευματικῆς ἀνικανότητος καὶ δι' ἑλλειψιν ἐμπιστοσύνης, ὡς αὐταῖς λέξεσι βεβαίῳ τὸ συνοδικὸν ἐκ τῆς Ἀγίας Πόλεως τηλεγράφημα

Ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ὑπ' ὄψιν λαβοῦσα τὴν πράξιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ Ἀγιοταφίτικῆς ἀδελφότητος καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει συμβαίνοντα ἀναμανθάνουσα, ἐξήλειψεν ἀπὸ τῶν ἱερῶν διπτύχων τὸ διπτύχον τὸ ὄνομα τοῦ παυθέντος πατριάρχου, διεμήνησε δὲ διὰ δύο τηλεγραφήματων τῇ ἱερᾷ ἀγιοταφίτικῇ Συνόδῳ τὰ ἑξῆς·

τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ,
εἰς Ἱεροσόλυμα.

Μετὰ λύπης ἐγνώσθησαν ἐκ τηλεγραφημάτων ὑμῶν τὰ γενόμενα αὐτόθι καὶ ἡ ἐκθρόνησις μακαριωτάτου πατριάρχου Δαμιανοῦ. Οὐχ' ἥττον Ἐκκλησία Κ[ο]π[ο]λεως φρονεῖ ὅτι ταῦτα εἶνε ἀπόλυτον δικαίωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων καὶ Ἀγιοταφίτικῆς Ἀδελφότητος.

16 δεκεμβρίου 1908.

Πατριάρχης Ἰωακείμ.

Τοποτηρητὴν, Ἱερὰν Σύνοδον
εἰς Ἱεροσόλυμα 18 δεκεμβρίου 1908

Ἐκκλησία Κ[ο]π[ο]λεως λαβοῦσα τηλεγραφήματα ἰθυγενῶν χριστιανῶν ἀπέριψεν ἀπεδοκίμασεν αὐτά. Λυπεῖται δὲ διὰ στασι παυθέντος πατριάρχου Δαμιανοῦ, ὅστις δὲν ἐσπευσεν ἐξυπηρετῶν συμφέροντα μητρὸς Ἐκκλησίας ὑποβαλεῖν παραίτησιν πρὸς παῦσιν ὀχλαγωγίας καὶ ἡτυχίαν τῶν πάντων. Συνεπὶς προτρέπει Αὐτοῦ μακαριότητι ὑποβαλεῖν κανονικὴν παραίτησιν τοὺς δὲ χριστιανούς συμβουλεύει ἡσυχάζειν καὶ

ὑπακοῦειν εἰς ἀποφάσεις Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἀδελφότητος.

Πατριάρχης Ἰωακείμ.

Σημ. Ἐν προτεχῇ τεύχει γενήτεται λόγος περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις συνεκδιδομένων ἅμα καὶ πάντων τῶν σχετικῶν τηλεγραφημάτων.

Ἐκκλησία Κύπρου.

Ἐκπαίδευσις. — Ἐκ στατιστικῆς δημοσιευθείσης ἐν ταῖς ἐφημερίσι μνησθέντων ὅτι πρὸ τῆς ἀγγλικῆς προστασίας, ἦτοι πρὸ τριάκοντα σχεδὸν ἐτῶν, ἐπὶ πληθυσμοῦ 140,000 χιλ. περίπου ἑλλήνων τῆς Κύπρου, ἡριθμοῦντο σχολεῖα ἑλληνικὰ 72 μὲν ἀρρέων, 4 δὲ θηλέων. Ἐκτοτε αἱ ἐν τῇ ἐκπαίδευσιν πρόοδοι εἰσιν ἄξιαι προτοχῆς καὶ θαυμασμοῦ. Τῷ 1906 ἡριθμοῦντο κατ' ὅλην τὴν νῆσον Κύπρον ἑλληνικὰ σχολεῖα ἀρρέων καὶ θηλέων 325 μετὰ 412 διδασκάλων. Ἐν Λευκωσίᾳ λειτουργεῖ γυμνάσιον, ἡμιγυμνάσια δὲ ἐν Κτήματι, Λάρνακι καὶ Νεμεσῷ. Ὑπάρχει καὶ ἀνώτερόν τι παρθενικὸν ἐν Λευκωσίᾳ, ὡς καὶ ἐν Λάρνακι καὶ ἐν Νεμεσῷ. Πάντα τὰ σχολεῖα συντηροῦσιν αἱ φιλοπάτριδες ἑλληνικαὶ ἐν Κύπρῳ κοινότητες, τὸ δὲ κυβερνητικὸν ταμεῖον μόλις συνεισφέρει ὀγδοήκοντα χιλιάδας φράγκων.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Κοινότης Μοντημέρου. — Οἱ ἐν Μοντημέρῳ τῆς πολιτείας Ἀλβανίας Ἕλληνες, συμπήξαντες ἑαυτοὺς εἰς κοινότητα καὶ ἀποφασίσαντες τὴν ἰδίαν ναοῦ καὶ ἱερέως συντήρησιν, καίπερ ὀλίγοι ἄνθρωποι, καὶ τὴν ὑποστήριξιν πικρὸς ἐργοῦ κοινὴν ὠφέλειαν ἐπάγοντος τῇ κοινότητι, συνέλεξαν ἀρκετὸν χρηματικὸν ποσὸν πρὸς τὸν φιλογενῆ τοῦτον καὶ εὐσεβῆ σκοπὸν συντελεστικόν, καὶ προσέλαβον ἱερεῖα τὸν αἰδεσίμ. πρεσβύτερον κ. Μιχαὴλ Μάνδηλα, τελοῦντα ἤδη καὶ τὰς ἱερὰς ἐν τῷ ναῷ λειτουργίας, εἰς ἃς οἱ ὁμογενεῖς ἄνθρωποι προσέρχονται προτευχόμενοι.

Νέας Ὁρλεάνης κοινότης. — Τὰ τελευταῖα φύλλα τῆς «Ἀτλαντίδος» ἀναγγέλλουσιν ὅτι καλῶς ἔχουσι τὰ τῆς ὀρθοδόξου παροικίας Νέας Αὐρηλίας, χάρις εἰς τὸν χριστιανικὸν ζῆλον καὶ τὴν σύμπνοιαν τῶν τε μελῶν τῆς κοινότητος ταύτης καὶ τοῦ αἰδέσ. προϊσταμένου αὐτῆς πρεσβυτέρου κ. Χρήστου Ἀγγελολοπούλου. — Ἡ ἐφημερίς αὕτη χαρακτηρίζει τὴν κοινότητα Νέας Ὁρλεάνης ταύτην ἀριστάστατον, ἐνῶ,

καθ' ἃ γινώσκωμεν, πρὸ τριακονταετίας σχεδὸν εἶχε ζητήσῃ προϋστάμενον αὐτῆς ἀπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀποστειλάσης ἐκεῖ τὸν ἀρχιμ. Μισαήλ Καρύδην, παθόντα διανοητικῶς καὶ τερματίσαντα (οἰκτρῶς τὸν βίον πρὸ ἐπιτελείας.

Νιούαρκ ἑλλήνων κοινότης. — Περί τὰ τέλη νοεμβρίου παρελθόντος ἡ ἐν Νιούαρκ ἑλληνικὴ κοινότης, ἥς προΐσταται ὁ κ. Διδασκ. πρεσβύτερος κ. Θεόδ. Προυσιάνος, ἔθετο τὸν θεμελιὸν λίθον ἰδιοκτητοῦ ναοῦ, οὗ ἡ οἰκοδομὴ θέλει ἀπαιτήσῃ 30 μέχρι 35,000 φράγκων. Οἱ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κκ. Μπάκος, Μπρούσχλης, Παπαηλιού, Γκιζούλας καὶ Ψυχογιός ἀρκετὸν ποτὸν κατέβαλον πρὸς ἀγορὰν οἰκοπέδου, ἐπισταφυσόμενον αὐτοῖς χρεωλυτικῶς. Ἐν τούτοις τὸ διοικητικὸν τῆς κοινότητος συμβούλιον ἀγγέλλει ὅτι πρὸ διετίας ἡγοράσθη κατάλληλον οἰκοπέδον, ἡ δὲ εὕρεσις οἰκοπέδου νέου πρὸς ἔγερσιν ναοῦ δυνατόν νὰ ὑπανάψῃ κοινοτικὴν ἐριδᾶ. Φρόνιμον ἔργον, ἔθνοπροεπὲς καὶ χριστιανικὸν ὁ συμβιβασμὸς τῶν διίσταμένων, φρονιμώτερον δὲ ἡ προσεχὴς οἰκοδομὴ σχολείου, μετὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ. Κελὸν νὰ συντελέσωσιν εἰς κοινὴν καὶ ὁμόφωνον συνεργασίαν αἱ ἑλληνικαὶ ἡμερίδες τοῦ Νέου Κόσμου, προλαμβάνουσαι πάντοτε καὶ πανταχοῦ τὰς διχοστασίας.

ΕΝΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

Ἑκπαίδευσις ἐν Ἀγγλίᾳ. — Κατὰ τινὰ στατιστικὴν ἐκδοθεῖσαν ἐν ταῖς ἡμερίσιν, ὑπῆρχον ἐν τῇ Μ. Βρετανίᾳ κατὰ τὸ 1870 σχολεῖα εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν ἀνήκοντα 6382, μετὰ δὲ τὴν ἔκτοτε ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς κυβερνήσεως ὅπως ἰδρύσῃ δημοσία σχολεῖα πρὸς συμπλήρωσιν, ὅχι δὲ πρὸς ὑποκατάστασιν, τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας παρεχομένης ἐκπαίδευσως, αἱ ποικιλώμενοι ἐκκλησιαστικαὶ αἱρέσεις προέβλεπον βαθμὴν εἰς σύστασιν νέων σχολείων, μέχρις οὗ κατὰ τὸ 1906 ἡριθμοῦντο λειτουργοῦντα τοιαῦτα 13,487. — Τούτων εἰς τὴν Ἀγγλικανὴν Ἐκκλησίαν ἀνήκον 11,377, εἰς τοὺς οὐρεσιανούς 345, εἰς τοὺς ρωμανοκαθολικούς 1064, εἰς διαφόρους ἄλλας αἱρέσεις 669 καὶ εἰς τοὺς ἰουδαίους 12. — Τὰ σχολεῖα ταῦτα ἀπὸ τοῦ 1870—1902 ἐλάμβανον ἐπίδομα τι χρηματικὸν πρὸς βοήθειαν. Ὑπὸ ἰδιωτικῶν ἐχορηγήθησαν ἀπὸ τοῦ 1894—1902, ἐν μιᾷ ὀκταετίᾳ, 6,771,286!! λίραι πρὸς συντήρησιν, μὴ ὑπολογιζόμενων τῶν προστεχθέντων πρὸς ἐπισκευὴν καὶ διαιρήσιν τῶν σχολειακῶν οἰκοδομημάτων.

Ἀπὸ τοῦ 1902 τὸ κράτος παρέλαβε πάντα τὰ σχολειακὰ οἰκοδομήματα, οὐδεμίαν χρηματικὴν ποσότητα καταβάλων, καὶ ἐγκατέστησεν ἐπιτροπείας, ὧν εἰς τὸν ἑλεγχον ὑπέβλεπε τὴν ἐν τοῖς σχολείοις ἐν γένει διδασκαλίαν, ἐκτὸς τῆς τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐν τούτοις τὴν Ἀγγλικανικὴν ἐπέβλεβεν τὸ κατῆκον τοῦ χορηγεῖν πάντοτε τὰ διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν σχολειακῶν οἰκοδομημάτων ἀπαιτούμενα ποσά.

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ καθῆκον ἔχουσι νὰ φροντίζωσιν οὐ μόνον οἱ ποιμαίνοντες τοὺς πιστοὺς, ἀλλὰ καὶ αἱ κοσμικαὶ κατὰ τόπους ἀρχαί, στηρίζουσαι τὰς ἐνεργείας τοῦ κλήρου τὰς πρὸς ἀναθέρμανσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος ἀποβλεπούσας. Τὸ καθῆκον τοῦτο διακηρύττει ἡ ἀπὸ 10 προπαρελθόντος ὁκτωβρίου μηνὸς ἐγκύκλιος τοῦ ἐριτίμου ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος κ. Νικ. Δ. Λεβίδου, ἐπιβάλλοντος εἰς τοὺς ἐν τῷ κράτει νομάρχας καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὰ δημοτικὰ συμβούλια, ἅτινα διορίζουσι τὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἱερῶν ναῶν, ὅπως τεθῇ τέλος εἰς τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς συμβαινούσας ἀταξίας ἐν τῇ περιφορᾷ τῶν δίσκων κατὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, καθ' ἣν καὶ νομισμάτων γίνεται καταμέτρησις, προκαλοῦσα «θόρυβον καὶ κρότον ὅλως ἀνοικείους εἰς τὴν ἱερότητα τῶν στιγμῶν ἐκείνων, καθ' ἃς ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ὑψοῦται πρὸς τὸν Θεόν». Ὑπάρχουσι πιστοὶ μὴ ἰνεχόμενοι τὴν διακοπὴν ταύτην, ἐπιθυμοῦντες ἐν τῷ ναῷ νὰ προσέχωσιν εἰς τὰ λεγόμενα καὶ τὰ ψαλλόμενα, καὶ τὴν ἐξ ἀγνοῶ θρησκευτικοῦ συναισθήματος προερχομένην ταύτην ἐπὶ τινὰς στιγμὰς προσήλωσιν εἰς τὰ οὐράνια βεβαίως ἄτοπον καὶ ἀνευλαβὲς θεωροῦσι νὰ βλέπωσιν οὕτω διακοπτομένην. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν πιστῶν, τὴν ἀληθῆ καὶ ζῶσαν αὐτῶν πίστιν χαρακτηρίζουσα, στηρίζει καὶ τὰς συνειδήσεις αὐτῶν εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις καὶ τὰ δόγματα, προάγουσα ἀματὰς ἠθικὰς ἀρετὰς τῶν πολιτῶν.

Γνώστῃς τῶν ἀληθειῶν τούτων ὁ ἐρίτιμος ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν δείκνυται ζητῶν καὶ διὰ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης τὴν ὑποστήριξιν τῶν τε δογματικῶν καὶ τῶν ἠθικῶν ἀληθειῶν, ἃς ἡ θρησκεία διδάσκει, καὶ τεκμηρίων οὕτως ὅτι

εὐσεβεῖς ὑπουργοὶ πρόπει ν' ἀναγνωρίζωσι καθήκον ὅπως ὑποβαστάσωσι τὸ ποιμενικὸν ἔργον τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας. Ἀνέγνωμεν μάλιστα ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὅτι, παλαιὰν καὶ λησμονηθεῖσαν, ὥς φαίνεται, διαταγὴν ὑπουργικὴν εἰς ἐνέργειαν ἐπαναφέρων ὁ κ. Λεβίδης, περὶ τοῦ κατὰ τὰς ἐορτὰς καὶ κυριακάς ἐκκλησιασμοῦ τῶν μαθητῶν τῶν τε σχολείων καὶ τῶν γυμνασίων τοῦ κράτους, σκέπτεται νὰ ἐφαρμοσῇ καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς διαταγῆς, τὸ ἐπιβάλλον ποινὴν ἀποβολῆς ἐκ τῆς σχολῆς εἰς τὸν δεκάκις ἀνευ λόγου τινὸς ἀποχρῶντος ἀπουσιά-ζοντα ἐκ τῶν ναῶν. Ἐὰν καὶ τοῦτο ἀποφασισθῇ καὶ ἡ διαταγὴ κατὰ τῆς θορυβώδους τῶν νομι-σμάτων ἀπαριθμήσεως ἐκτελεῖται, καὶ ἐὰν αἱ σχετικαὶ διατάξεις ἐπὶ ποινῇ πᾶσιν ἐπιβληθῶ-σιν, οἱ μεταγενέστεροι θέλουσιν εὐγνωμονεῖ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τοὺς οὕτως εὐσεβῶς καὶ συνε-τῶς πολιτευομένους.

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ἐπιστολὴ, πρὸς τὴν Α. Ὑψ. τὸν διάδο-χον τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου σταλείσκα, τύποις ἐξεδόθη, καθιστῶσα γνωστὴν τὴν ἐλεεινὴν πράγματι κατὰστασιν, εἰς ἣν εὐρίσκονται σήμερον χριστιανικαί τινες ἀρχαιοτάτες τῆς Ζακύνθου. Τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Φανερωμένης, ἥς τὸ ἐσωτερικὸν ὄροφος κοσμοῦ-σιν εἰκόνες τοῦ περιφήμου ζακυνθίου ἀγιογράφου Δο-ξαρά, ἀπειλεῖ πτώσιν καὶ φαίνεται κλῖνον ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ ναοῦ. — Ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου τῶν Τόκων, τῆς ἡγεμονικῆς ταύτης οἰκογενείας, μετεβλή-θη ὅσχεδον εἰς κατοικίαν τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς περιο-χῆς, ἐν ᾗ κεῖται. — Εἰς τὸν ναὸν τῆς Παναγίας τοῦ Σκοποῦ, σώζοντα(;) ἀγιογραφίας ἀξίας σπουδῆς, αἱ μὲν τῶν εἰκόνων εἰσὶν ἀσβεστωμέναι, αἱ δὲ μέλ-λουσι νὰ ὑποστῶσι τὴν τύχην τῶν οὕτω βεβηλω-θησῶν καὶ τινος παλαιᾶς ἐπιγραφῆς ἐν τῷ ναῷ. — Ὁ ναὸς τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων, προῖον ἰσπανικοῦτα-λικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, οὐ μὲναι ποιεῖται καλὴν ἐν τῷ περὶ Ζακύνθου συγγράμματι αὐτοῦ ὁ αὐστριακὸς ἀρ-χιδοῦς Σκλβατόρ, ἐτοιμόρροπος ὢν, ὑπέστη καὶ αὐτὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀβελτηρίας ἢ τῆς ἀσεβείας διδασκομέ-νην ἀσβεστωσιν. — Κίνδυνον ἐπίσης τρέχει ὁ ἀρχαῖος τοῦ ἁγίου Δημητρίου ναὸς, ἔχων ἀρχαίας εἰκόνας καὶ εἰς τὰς τρεῖς τοῦ ἱεροῦ βήματος θύρας προσωπογρα-φίας πατρῶν τῆς Ρώμης. — Τὰ ἀρχεῖα τῆς Ζακύνθου, εἰς χιλιάδας χιλιάδων ἀριθμούμενα καὶ μέχρι τοῦ 1470

ἀνατρέχοντα, κατεδικάσθησαν εἰς φθορὰν ἐντὸς ἀνη-λίου κευθμῶνος, ὅπου δύσκολος ἡ μελέτη. — Πολλὰ προῖοντα τέχνης, ζωγραφικῆς ἢ γλυπτικῆς χριστιανικῆς ἐκπαιρίζονται.

Μερίμνη τῆς κυβερνήσεως διωρίσθη πρὸ μικροῦ ἔφο-ρος τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων ἀνὴρ εἰδικὸς ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων, οὗτος δὲ πιστεύομεν ὅτι θέλει ὑποδείξει τῇ κυβερνήσει τὸ δέον γενέσθαι πρὸς σωτηρίαν καὶ διαφύλαξιν ἀσινῇ τῶν κειμηλίων τῆς χριστιανικῆς τέχνης. Ἀλλὰ καθήκον πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν ἔχομεν πάντες, καὶ συνεισφέ-ροντες τὸ δυνατόν, ἔργῳ καὶ λόγῳ, καὶ παρεμποδί-ζοντες τὸν ἐκπατρισμὸν τῶν πατρῶν κειμηλίων, ὑπὲρ ὧν ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁμολογουμένως εἰργάσθη ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας σχεδὸν ὁ ἀκαταπόνητος κ. Γ. Λαμ-πάκης, ὁ καὶ συντελέσας εἰς ἱδρυσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Μουσείου τῶν χριστιανικῶν ἐν γένει ἀρχαιοτήτων.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Προκειμένου ἵνα ἐκποιηθῶσιν ἐπὶ δημοπρασίας τῇ προσεχεῖ δευτέρᾳ, 22 ἀρχαίου μηνός, περὶ ὧραν 10 ἀπὸ πρῶτης εὐρωπαϊστὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Δ. Ἑθν. Μ. Συμβουλίου τρεῖς καινουρ-γαῖς ἀρχιερατικαὶ στολὰι, δωρηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ἐφητυχθέντος π. κ. μητροπολίτου πρῶτον Καρ-πάθου κ. Νεῖλου, ὧν τὸ προῖον χρησιμεύσει πρὸς ἀνέ-γερσιν τοῦ κτιρίου τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, προσκαλοῦνται πάντες οἱ βουλόμε-νοι νὰ μετέσχωσι τῆς δημοπρασίας ταύτης ὅπως προ-σέλθωσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα κατὰ τὴν ρηθεῖσαν ἡμέ-ραν καὶ ὥραν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 1 δεκεμβρίου 1908.

Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Ἐφορείας τῆς Θεολογ. Σχολῆς.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ὁ Ἀλέξιος Δουλᾶς, τέως κάτοικος Φιλιππου-πόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, τὸ ἐπάγγελμα ἐργάτης, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τετάρτην καὶ ὥραν 10 π. μ. εὐ-ρωπαϊστὶ, μετὰ παρέλευσιν τριάντων καὶ μιᾶς ἡμέρας ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει ἐδρεύοντος Ἐκκλησιαστικοῦ δικα-στηρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Ἀνστασίας Παύλου ἐπὶ διαζεύξει. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθῆσεται ἐρήμην.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιευθήσεται τρεῖς κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας καὶ διὰ τῆς ἐν Κων-σταντινουπόλει ἐφημερίδος «Πρόδου».

ὁ προεδρεύων

Ὁ ἀρχιερατὴς ἐπίτροπος

+ Ἀρχιμανδρίτης Φώτιος

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1948

Γ. 117 726968